

بسم الله الرحمن الرحيم

سبک زندگی اسلامی از دیدگاه دانشجویان دانشگاه اسلامی آزاد
شهرضا با تاکید بر آرایش بانوان

مدرسه علمیه شهرضا

مسابقه رشد ۳

سرگروه: افتخار السادات طبائیان

چکیده

در این پژوهش میزان تطابق سبک زندگی اسلامی با تاکید بر آرایش بانوان با استفاده از نظر دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی شهرضا مورد بررسی قرار گرفته است، ابتدا مبانی نظری موضوع بیان و در ادامه یافته های میدانی مطرح می شود. روش های آماری استفاده شده در این پژوهش با استفاده از برنامه Spss انجام شده. با توجه به نتایج مقدار سطح معنی داری، ($0/001$) شده و از میزان سطح خطا که برابر $0/05$ است، می توان گفت وضعیت آرایشی بانوان در جامعه با سبک زندگی اسلامی تطابق ندارد. همچنین وضعیت آرایشی بانوان با سبک زندگی بین شهر و روستا با استفاده از آزمون t برای مقایسه دو گروه مستقل استفاده شده و مشاهده می شود که میزان سطح معناداری $0/254$ است و چون از $0/05$ بیشتر است فرضیه تایید نمی شود و نتیجه میگیریم که تطابق وضعیت آرایشی بانوان با سبک زندگی اسلامی بین افراد روستایی و شهری متفاوت نمی باشد.

کلید واژه: سبک زندگی، آرایش بانوان، تبرج، دانش جویان دانشگاه آزاد

۱. کلیات

۱-۱- مقدمه

خداوند بزرگ و منان را سپاس و ستایش که طبیعت را به زیور گلها و سرسبزی آراسته و آسمان را به چراغ ستارگان روشنایی بخشید و عقل آدمی را با سرمایه فطرت و علم امتیاز داد و استعداد های نهفته اش را با الهامات فطری و پیروی از ره آورد پیامبران الهی شکوفا ساخت و "عفاف، این خلعت زیبا را بر بلندای قامت انسان تقدیر داد تا کرامت وی به ملکه ظهور برسد و از حیات زیستی به حیات طیبه منتقل شود و به انوار الهی و صفات روحانی تخلق یابد. عفاف، راز زیبایی روح است و جمال باطن و جلوه جمال حق تعالی."

«ان الله جميل و يحب الجمال»

به درستی که خداوند زیباست و زیبایی را دوست دارد

بشر امروز پس از تجربه ناکامی های عمل به نسخه های بشر آلوده به گناه، بیش از گذشته، به ضرورت توجه به نسخه های حکیمانه خالق انسان که پیامبر اعظم صلی الله علیه و اله وسلم به بشر ابلاغ کرده، پی برده است و رویکرد او به مبانی دینی و ارزش های الهی، این امر را تأیید می کند و از آنجا که دین اسلام دینی است که به فرمایش باری تعالی «إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ»^۱، «...و رَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا...»^۲ و پیامبر اسلام خاتم النبیین است، پس دین اسلام تمام ابعاد زندگی بشر را در بر گرفته و رفتار، کردار و گفتار انسان که بر اساس ایدئولوژی و مبانی فکری اوست، حول محور اسلام می چرخد.

ایران کشوری اسلامی است و باید تمامی ابعاد فردی و اجتماعی مردم آن بر اساس آموزه های دینی تعریف شده باشد. لکن این مسأله مطرح می شود که سبک زندگی مردم ایران به چه میزان با این آموزه ها هم خوانی و تطابق دارد؟

در پازل سبک زندگی ایرانی اسلامی توجه به نقش محوری و جایگاه ویژه زنان به عنوان نیمی از جامعه آماری کشور ضروری و اجتناب ناپذیر است و در این میان بحث از پوشش و آرایش زنان که با مدرنیته شدن و روی آوردن به فرهنگ وارداتی غرب متحول گردیده، از اهمیت بالایی برخوردار است و باید با حساسیت ویژه ای مورد توجه قرار گیرد.

اصل آرایش و زیبایی امری مطلوب و پسندیده است و از نظر اسلام نه تنها منعی برای آن وجود ندارد، بلکه در متون دینی به آن توصیه و سفارش شده است، آن چه از نظر اسلام مذموم است آرایش و جلوه گری زنان در مجامع عمومی و در برابر نامحرمان است که سر منشأ انحراف و از بین رفتن امنیت اجتماعی می شود.

زن مسلمان ایرانی باید بداند با توجه به مبنای فکری و فرهنگی و اعتقادی خود، سبکی از زندگی که اسلام به او ارائه می دهد و از او می خواهد چیست.

^۱ آل عمران، آیه ۱۹
^۲ مائده، آیه ۳

در جهت گیری و حرکت به سمت زندگی با سبک اسلامی هدف این است که رفتارهای رایج در جامعه با معیار ضوابط اسلامی ارزیابی شود، اینکه ارزش ها و سبک زندگی موجود به خصوص در زمینه آرایش بانوان چگونه است، باید اسلام و ارزش های اسلامی شناخت، این دو را با هم سنجید که آیا نحوه آرایش بانوان و ظاهر شدن آنها در جامعه با سبک زندگی اسلامی، مطابقت دارد یا ندارد. آنگاه بخشی که تطابق ندارد، باید برای اصلاح آن چاره جوئی شود که چه باید کرد که سبک زندگی مردم در جهت اسلامی شدن بیشتر حرکت کند و راهکار آن چیست؟

بر اساس مطالب ارائه شده فوق، این پژوهش در نظر دارد برای تقویت ادبیات سبک زندگی اسلامی، نظرات دانش جویان دختر دانشگاه آزاد اسلامی شهرضا را به عنوان بخشی کوچک از جامعه ی بزرگ بانوان کشور در این خصوص گرد آوری نماید تا ضمن مقایسه ی این نظرات با سبک زندگی اسلامی - میزان تطابق یا واگرایی افکار جامعه را با وضعیت مطلوب در این زمینه (آرایش بانوان) مشخص و راه کارها و پیشنهادات احتمالی را به دست اندر کاران بخش فرهنگی جامعه ارائه نماید.

۲-۱- مفهوم شناسی

پیش از پرداختن به مسئله سبک زندگی اسلامی با تأکید بر آرایش بانوان لازم است به مفهوم آرایش وزینت نگاهی اجمالی داشته باشیم.

آرایش

آرایش در لغت نامه دهخدا به معنای زیر آمده است:

اسم مصدر آراستن، زینت، زیور، جمال. و آرایش کردن به معنای آراستن و جلوه کردن آمده است^۱

همچنین زینت را آرایش و آراستن وزینت کردن را آرایش کردن، پیراستن و بزک کردن معنی کرده اند. بر اساس این مفهوم، بدن زن زینت به شمار می آید.

^۱ <http://www.vajehyab.com/?q=%D%A%D%B%D%A%DB%AC%D%B>

آرایش، امری فطری و طبیعی است و گرایش فطری زن به آرایش، آثار روانی بسیار مثبتی برای وی دارد.

بی میلی به آراستگی و آرایش، نشانه ی اختلال شخصیتی و روانی در فرد است.

فرد ژولیده و بی رغبت نسبت به آرایش، برای خودش ارزش قائل نیست.

بر این اساس، پوشیدن جامه ی زیبا، بهره گیری از مسواک و شانه زدن مو، خوش بو بودن، استفاده از انگشتر و آراستن خویش هنگام عبادت جزو مستحبات مؤکد است.

سبک زندگی

درفرہنگ لغت، شیوه زندگی یاسبک زیستن که منعکس کننده گرایش ها و ارزش های یک فرد یا گروه است عادت ها، نگرش ها، سلیقه ها و معیار های اخلاقی و سطح اقتصادی و... که طرز زندگی کردن فرد یا گروهی را می سازد سبک زندگی می گویند.^۱

در تعریفی ساده «سبک زندگی» الگوی مسلط برای شیوه ی زندگی و ارتباطات میان افراد در یک دوره ی خاص است، که به دلیل تحولات سیاسی و اجتماعی و تکنولوژیک تغییر می کنند. نمودهای ملموس این تغییر را می توان در تغییر در سطح زندگی اقتصادی، تنوع و افزایش کمیت کالاهای مصرفی، معماری و تزئینات داخلی خانه ها، تبلیغات شهری، محتوای برنامه های رادیو تلویزیونی و مطبوعات و حتی شیوه صحبت افراد مشاهده کرد. در فرهنگ «آکسفورد» سبک زندگی، راه های گوناگون زندگی فرد یا گروه معرفی شده و در فرهنگ «رندوم هاوس» عادات، منش ها، رویکردها، ذوق ها و قریح، استانداردهای اخلاقی و سطح اقتصادی معرف سبک زندگی است.

«آنتونی گیدنز» سبک زندگی را از مؤلفه های زندگی مدرن می داند در این میان به سال های پس از جنگ جهانی دوم و ظهور دولت های رفاهی در اروپای غربی تأکید دارد. به اعتقاد گیدنز دنیای مدرن و گزینه های قابل انتخاب را برای افراد افزایش می دهد.

^۱ -مجله شیمیاس شماره ۱۲۲-ص ۱۱

مشخصات شخصی جامعه آماری (جوانی، شهرنشینی و وضعیت خوب اقتصادی) بر اهمیت این تایید می افزاید و نشان می دهد که جامعه بانوان کشور نسبت به سبک زندگی اسلامی و فاصله این سبک با وضعیت موجود جامعه، آگاهی های مشابهی دارند.

پیشنهادهای: برای این تحقیق پیشنهادهای در دو سطح اجرایی و پژوهشی به شرح زیر ارائه می گردد:

الف) پیشنهادهای اجرایی

با انجام اقدامات فرهنگی گسترده در جامعه از طریق مدارس، دانشگاهها، رسانه ها، صدا و سیما، منابر، کتب و ...

۱. اهمیت آراستگی و آرایش بانوان از دیدگاه اسلام تبیین گردد.
۲. روش های صحیح و بی ضرر آرایش از لحاظ بهداشتی، زمانی و مکانی به بانوان آموزش داده شود و از شیوه های نفی و انکار خصوصا برای دختران جوان استفاده شود.
۳. حدود خود آرای و زینت بانوان از دیدگاه اسلام تبیین گردد.

ب) پیشنهادهای پژوهشی

۱. پژوهشگران دیگری توانند همین موضوع را در جوامع آماری متفاوت اجرا و نتایج را به صورت تطبیقی مقایسه کنند.
۲. پژوهشگران دیگری توانند سبک زندگی اسلامی را در سایر زمینه ها (تجملات، جهیزیه و...) مورد بررسی قرار دهند.

منابع و مآخذ

- الهی قمشه ای، مهدی، قرآن کریم، ۱۳۸۳
- دشتی، محمد، نهج البلاغه، ۱۳۸۸
- پاک نیا، عبدالکریم، عفاف سرچشمه زیبایی، انتشارات نور الزهراء، چاپ کوثر، ۱۳۹۰
- پایگاه اطلاع رسانی دفتر مقام معظم رهبری [http:// www.leader.ir](http://www.leader.ir)
- حق شناس، سیدجعفر، نظام اسلامی و مسئله حجاب، انتشارات دفتر مطالعات و تحقیقات زنان، بهار ۱۳۸۷
- دهخدا، علی اکبر، فرهنگ دهخدا، انتشارات دانشگاه تهران، چاپخانه دولتی ایران، اسفند ۱۳۷۷
- ذبیحی، محمدصادق، حجاب عزت است یا اسارت؟!، انتشارات پیام طوس، ۱۳۸۷
- صبوراردوبادی، دکتر احمد، آیین بهزیستی اسلام، دفتر نشر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۲
- غلامی، راضیه، حریم عفاف، ناشر؛ ندای کوثر
- قاضی، فاطمه، حجاب دختران، ناشر؛ گلستان ادب، ۱۳۸۴
- کوهی، محمدرضا، آسیب شناسی شخصیت و محبوبیت زن، انتشارات اتقان
- کوهی، محمود، دختران؛ پندها و هشدارها، انتشارات گلستان ادب، ۱۳۸۳
- معین الاسلام، مریم، پوشش و آرایش از دیدگاه پیامبر اعظم؛ انتشارات زلال کوثر، ۱۳۸۶
- مقام معظم رهبری، سبک زندگی، ۱۳۹۱
- محمدی نیا، اسدالله، بهشت جوانان، ناشر؛ سبط اکبر، ۱۳۸۰
- مطهری، مرتضی، مسأله حجاب، انتشارات صدرا، چاپ هفتاد و ششم، تیر ۱۳۸۷
- منصوریان، محمدعلی، پرده جمال، ناشر؛ وثوق، ۱۳۸۳

باسمه تعالی

پاسخگوی گرامی:

با سلام، پرسش نامه ی حاضر برای پایان نامه ی کارشناسی سطح ۲ حوزه ی علمیه ی خواهران، تنظیم گردیده وهدف آن بررسی میزان تطابق وضعیت آرایشی بانوان در جامعه با سبک زندگی اسلامی می باشد. پاسخ صریح و صادقانه کمک ارزنده ای به غنای ادبیات سبک زندگی اسلامی در جامعه می کند. قبلا از همکاری شما صمیمانه سپاسگزاری می نماییم.

گروه پژوهشی شمس الهدی- حوزه علمیه معصومیه شهرضا

الف) اطلاعات شخصی

(این قسمت مربوط به شخص پاسخ گو می باشد و با توجه به وضعیت و مشخصات فردی تکمیل می گردد.)

سن

☐ ۱۸-۲۵ ☐ ۲۵-۳۰ ☐ ۳۰-۳۵ ☐ ۳۵ و بالاتر

رشته تحصیلی

☐ علوم ریاضی ☐ علوم تجربی ☐ علوم انسانی

وضعیت حجاب (خارج از دانشگاه)

☐ چادر ☐ مانتو- مقنعه ☐ مانتو- روسری ☐ مانتو- شال

محل زندگی

☐ مرکز استان ☐ شهر ☐ روستا نام استان.....

وضعیت اقتصادی خانواده (درآمد ماهیانه)

☐ حدود ۵۰۰۰۰۰ ☐ حدود ۱۰۰۰۰۰۰ تومان ☐ ۲۰۰۰۰۰۰ تومان و بالاتر

ب) متن اصلی پرسشنامه

(سوالات با این پیش فرض تهیه شده که آرایش و زیور آلات بانوان در معرض دید آقایان قرار گیرد.)

ردیف	سؤال	خیلی زیاد	زیاد	تا اندازه ای	کم	خیلی کم
۱	به نظر شما اسلام با حضور بانوان در جامعه موافق است؟					

					۲ به نظر شما اسلام با تفکیک جنسیتی در جامعه موافق است؟
					۳ به نظر شما استفاده از چادر تا چه میزان با سبک زندگی اسلامی هم خوانی دارد؟
					۴ به نظر شما استفاده از مانتو - مقنعه تا چه میزان با سبک زندگی اسلامی هم خوانی دارد؟
					۵ به نظر شما استفاده از مانتو- روسری تا چه میزان با سبک زندگی اسلامی هم خوانی دارد؟
					۶ به نظر شما استفاده از مانتو- شال تا چه میزان با سبک زندگی اسلامی هم خوانی دارد؟
					۷ به نظر شما استفاده از شلوار لی (چسبان-آبی) تا چه میزان با سبک زندگی اسلامی هم خوانی دارد؟
					۸ به نظر شما استفاده از رنگ مو تا چه میزان با سبک زندگی اسلامی هم خوانی دارد؟
					۹ به نظر شما استفاده از رژ لب با رنگ ملایم تا چه میزان با سبک زندگی اسلامی هم خوانی دارد؟
					۱۰ به نظر شما استفاده از رژ لب با رنگ زننده تا چه میزان با سبک زندگی اسلامی هم خوانی دارد؟
					۱۱ به نظر شما استفاده از برق لب تا چه میزان با سبک زندگی اسلامی هم خوانی دارد؟
					۱۲ به نظر شما استفاده از تاتو تا چه میزان با سبک زندگی اسلامی هم خوانی دارد؟
					۱۳ به نظر شما استفاده از خط چشم تا چه میزان با سبک زندگی اسلامی هم خوانی دارد؟
					۱۴ به نظر شما استفاده از گوشواره و گلو بند تا چه میزان با سبک زندگی اسلامی هم خوانی دارد؟
					۱۵ به نظر شما استفاده از دستبند- الگو و انگشتر تا چه میزان با سبک زندگی اسلامی هم خوانی دارد؟
					۱۶ به نظر شما استفاده از کفش صدادار تا چه میزان با سبک زندگی اسلامی هم خوانی دارد؟
					۱۷ به نظر شما استفاده ازعطر زننده تا چه میزان با سبک زندگی اسلامی هم خوانی دارد؟
					۱۸ به نظر شما استفاده از مانند تنگ تا چه میزان با سبک زندگی اسلامی هم خوانی دارد؟
					۱۹ به نظر شما استفاده از عینک دودی تا چه میزان با سبک زندگی اسلامی هم خوانی دارد؟
					۲۰ به نظر شما استفاده از آرایش صورت (گریم) تا چه میزان با سبک زندگی اسلامی هم خوانی دارد؟
					۲۱ به نظر شما استفاده از ناخن بلند و لاک ناخن تا چه میزان با سبک زندگی اسلامی هم خوانی دارد؟

سؤال باز پاسخ : در محیط پیرامونی - به جز مواردی که گفته شد- چه رفتار های آرایشی را برای بانوان، خلاف سبک زندگی اسلامی می دانید؟

